

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ερ. Φ.: 150

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: **Βουλή των Ελλήνων**
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κ. Γιάννη Γκιόκα
2. Βουλευτή κα Λιάνα Κανέλλη
3. Βουλευτή κ. Χρήστο Κατσώτη
4. Βουλευτή κα Διαμάντω Μανωλάκου
5. Βουλευτή κ. Θανάση Παφίλη

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 2985/30.12.2020 Ερώτηση με θέμα:
«Σχετικά με τη σύναψη προγραμματικής σύμβασης του Μουσείου Ζυγομαλά με το
Μουσείο Νεότερου Ελληνικού Πολιτισμού»

Σε απάντηση της με αριθμ. Πρωτοκόλλου 2985/30.12.2020 Ερώτησης των Βουλευτών, κ.κ. Γιάννη Γκιόκα, Λιάνας Κανέλλη, Χρήστου Κατσώτη, Διαμάντως Μανωλάκου και Θανάση Παφίλη και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το Μουσείο Ζυγομαλά ιδρύθηκε με το Βασιλικό Διάταγμα της 26ης Απριλίου 1951 (ΦΕΚ 130/Α/4.5.1951) και σύμφωνα με τους όρους της διαθήκης της Λουκίας Ζυγομαλά, ως κοινωφελές ίδρυμα. Το Μουσείο διοικείται από τριμελή Επιτροπή, όπως την όριζε η διαθήκη Ζυγομαλά και σύμφωνα με την με αρ. πρ.97999/19.10.1953 ΚΥΑ (ΦΕΚ 245/Β/30-10-1953). Μέλη της Επιτροπής είναι ο εκάστοτε Διευθυντής του Δημοτικού Σχολείου Αυλώνα, που εκτελεί και χρέη Διευθυντή του Μουσείου, ο εκάστοτε Προϊστάμενος της Α΄βάθμιας Εκπαίδευσης της Περιφέρειας και ο εκάστοτε Διευθυντής της αρμόδιας Διεύθυνσης του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Σύμφωνα με τον Οργανισμό του ΥΠΠΟΑ, ο έλεγχος και η εποπτεία επί του Μουσείου Ζυγομαλά πραγματοποιείται από τη Διεύθυνση Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Το Μουσείο φιλοξενείται στην εξοχική κατοικία της οικογένειας Ζυγομαλά, στον Αυλώνα Αττικής, και στις συλλογές του περιλαμβάνονται αυθεντικές φορεσιές της περιοχής Αυλώνα και γειτονικών περιοχών (Αττικής και Βοιωτίας), ιστορικά τεκμήρια της οικογένειας Ζυγομαλά (έπιπλα και οικοσκευή, φωτογραφίες, καθώς και κάποια έγγραφα). Το κύριο και πιο ενδιαφέρον μέρος των συλλογών του αποτελούν τα έργα κεντητικής γυναικών του Αυλώνα.

Σημειώνεται ότι η Διεύθυνση Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς του ΥΠΠΟΑ εισηγείται ετησίως χρηματοδοτήσεις για την εξυπηρέτηση των αναγκών του Μουσείου, οι οποίες εγκρίνονται, αλλά η είσπραξή τους από αυτό καθίσταται αδύνατη, ενόψει της έλλειψης διοικητικού προσωπικού. Περαιτέρω, στην τελευταία απογραφή της συλλογής του Μουσείου, η οποία πραγματοποιήθηκε το 1991 αναφέρονται 431 αντικείμενα, ενώ υπάρχουν 19 επιπλέον αντικείμενα, χωρίς αύξοντα αριθμό, καθώς και το αρχείο της οικογένειας Ζυγομαλά, όπως αυτό έχει συντηρηθεί και καταγραφεί από το Μουσείο Ελληνικής Λαϊκής Τέχνης, στο πλαίσιο της επανέκθεσης του 1991. Η πιο πρόσφατη συστηματική καταγραφή της συλλογής κεντημάτων του Μουσείου έχει γίνει από τον εικαστικό κ. Σπύρο Στεργίου, στο πλαίσιο της διατριβής του με τίτλο «Τα κεντήματα του Μουσείου Ζυγομαλά, μια εικαστική παρέμβαση», σε συνεργασία με το Μουσείο Ζυγομαλά.

Η λειτουργία του Μουσείου και η ανάδειξη των πολιτιστικών αγαθών που φιλοξενεί παρουσιάζει ως σήμερα πολλές δυσκολίες, οι οποίες οφείλονται στο καθεστώς ίδρυσής του ως κληροδότημα, καθώς και στο δυσλειτουργικό σύστημα διοίκησης που όριζε η διαθήκη Ζυγομαλά. Εδώ και αρκετά χρόνια το Μουσείο δεν διαθέτει μόνιμο προσωπικό. Τα έργα και τα αντικείμενα που φυλάσσονται εκεί συντηρούνται ανά τακτά διαστήματα στα εργαστήρια της Διεύθυνσης Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Νεότερων Μνημείων του ΥΠΠΟΑ. Μετά τη συνταξιοδότηση του φύλακα, το 2000, το Μουσείο παραμένει κλειστό και ανοίγει κατόπιν συνεννόησης με τη Διευθύντρια του Δημοτικού Σχολείου.

Για την αντιμετώπιση των ανωτέρω ζητημάτων, στο άρθρο 46 του ν. 4761/2020 προβλέπεται η σύναψη προγραμματικής σύμβασης μεταξύ του Μουσείου Ζυγομαλά και του Μουσείου Νεότερου Ελληνικού Πολιτισμού, με αντικείμενο την προβολή και ανάδειξη του πολιτιστικού αποθέματος του Μουσείου Ζυγομαλά. Το ΜΝΕΠ επελέγη διότι αποτελεί δημόσιο μουσειακό φορέα, υπαγόμενο ευθέως στο ΥΠΠΟΑ, με πολύχρονη εμπειρία τόσο στην οργάνωση εκθεσιακών και μουσειοπαιδαγωγικών γεγονότων, όσο και στην οικονομική διαχείριση μεγάλων έργων, μέσω του Τακτικού Προϋπολογισμού του ΥΠΠΟΑ. Για το λόγο αυτό το ΜΝΕΠ εξ αρχής συμμετείχε στο δημόσιο διάλογο με περιεχόμενο την επίλυση των χρόνιων λειτουργικών και θεσμικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει το Μουσείο Ζυγομαλά.

Επιπλέον, ο θεσμός της προγραμματικής σύμβασης θεωρείται κατάλληλος για την επίλυση των προβλημάτων του Μουσείου δεδομένου ότι διασφαλίζει την ισότιμη συμμετοχή των δύο συμβαλλομένων μερών και τη σύμπραξή τους για την υλοποίηση του αντικειμένου της σύμβασης. Στο πλαίσιο της σύμβασης το ΜΝΕΠ δύναται να αναλαμβάνει τη διαχείριση και την ευθύνη λειτουργίας του Μουσείου Ζυγομαλά, με έμφαση κυρίως στην καταγραφή, τεκμηρίωση, φύλαξη, συντήρηση, έκθεση και προβολή των εκθεμάτων και των κτιρίων του Μουσείου Ζυγομαλά. Παράλληλα το ΜΝΕΠ μπορεί να καλύπτει τα έξοδα λειτουργίας του Μουσείου Ζυγομαλά, τα οποία βαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό. Για την υλοποίηση των ανωτέρω και στο πλαίσιο των συμφωνούμενων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των συμβαλλόμενων, επιτρέπεται η απασχόληση προσωπικού του ΜΝΕΠ στο Μουσείο Ζυγομαλά.

Δεδομένου ότι για την παρακολούθηση της εκτέλεσης της προγραμματικής σύμβασης, ορίζεται κοινή Επιτροπή Παρακολούθησης με τη συμμετοχή εκπροσώπων του ΜΝΕΠ, της Διοικούσας Επιτροπής του Μουσείου Ζυγομαλά και του Δήμου Ωρωπού, είναι προφανές ότι διασφαλίζεται η συμμετοχή της κοινωνίας του Αυλώνα, η οποία αναγνωρίζει τον ιδιαίτερο δεσμό της με τους ευεργέτες της Αντώνιο και Λουκία Ζυγομαλά.

Επισημαίνεται ότι, η σύναψη προγραμματικής σύμβασης αποτελεί τον καταλληλότερο τρόπο επίλυσης του προβλήματος της ανάταξης της λειτουργίας του Μουσείου Ζυγομαλά, με ταυτόχρονη διατήρηση των όρων της διαθήκης της Λουκίας Ζυγομαλά. Η σύμβαση που θα συναφθεί μεταξύ του ΜΝΕΠ και του Μουσείου θα επιτρέψει τη λειτουργία του τελευταίου σε σταθερή βάση, την φροντίδα για τις συλλογές του και την ανάδειξή του σε υπερτοπικό πόλο έλξης με εμβέλεια που θα ξεπερνάει την ευρύτερη περιοχή της ανατολικής Αττικής. Οποιαδήποτε άλλη λύση είτε θα παραβίαζε τους όρους του Κληροδοτήματος είτε θα διαιώνιζε τα οξύτατα λειτουργικά προβλήματα του Μουσείου.

Η Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ